

Viêm gan siêu vi loại A

Viêm gan siêu vi loại A là bệnh gan bị nhiễm siêu vi. Siêu vi khuẩn bệnh này lây lan qua đường phân-miệng kể cả thức ăn hay nước có siêu vi khuẩn hoặc tiếp xúc trực tiếp với người bị bệnh. Cách thức phòng chống bệnh này là chủng ngừa và giữ vệ sinh tốt.

Bệnh viêm gan siêu vi loại A là gì?

'Viêm gan siêu vi' có nghĩa là gan bị viêm hoặc sưng. Bệnh có thể do hóa chất hay thuốc men hoặc các loại bệnh nhiễm siêu vi khác gây ra. Một trong những nguyên nhân thường gây ra chứng viêm gan siêu vi truyền nhiễm là siêu vi khuẩn viêm gan loại A. Bị nhiễm một loại siêu vi khuẩn viêm gan KHÔNG có nghĩa là cơ thể đã được bảo vệ để không bị nhiễm thêm những loại siêu vi khuẩn viêm gan siêu vi khác.

Bệnh có những triệu chứng gì?

Các triệu chứng bệnh gồm cảm thấy người không khỏe, đau nhức, sốt, buồn nôn, ăn không thấy ngon, khó chịu ở bụng, tiếp theo là nước tiểu đậm màu, phân lợt màu và bị hoàng đản (tròng mắt và da bị vàng). Thông thường bệnh này kéo dài từ một đến ba tuần lễ (dù các triệu chứng bệnh có thể kéo dài hơn) và trong hầu hết các trường hợp, người bệnh sẽ bình phục hoàn toàn. Trẻ nhỏ bị mắc bệnh thường không có triệu chứng bệnh. Viêm gan siêu vi loại A KHÔNG gây ra bệnh gan lâu dài và bệnh viêm gan siêu vi loại A hiếm khi gây tử vong. Thời gian từ lúc tiếp xúc với siêu vi khuẩn cho đến lúc các triệu chứng bệnh xuất hiện thông thường là bốn tuần lễ, nhưng cũng có thể xảy ra trong khoảng thời gian từ hai đến bảy tuần lễ.

Bệnh lây lan bằng cách nào?

Người bệnh có thể lây lan siêu vi khuẩn sang cho người khác từ hai tuần lễ trước khi các triệu chứng bệnh xuất hiện cho đến một tuần lễ sau khi bị hoàng đản (tổng cộng khoảng ba tuần lễ). Trong thời kỳ truyền nhiễm này, trong phân người bệnh có một số lượng lớn siêu vi khuẩn. Siêu vi khuẩn gây bệnh này có thể tồn tại ngoài cơ thể trong điều kiện thích hợp (thí dụ như trong cống rãnh) trong một vài tuần lễ.

Thông thường, bệnh viêm gan siêu vi loại A lây lan sang người khác khi họ nuốt nhầm siêu vi khuẩn của người bị bệnh bằng cách:

- ăn thức ăn có siêu vi khuẩn
- uống nước có siêu vi khuẩn
- cầm bốc tã, ra trải giường và khăn bị dính phân của người bệnh đang trong thời kỳ truyền nhiễm
- tiếp xúc trực tiếp (kể cả giao hợp) với người bệnh đang trong thời kỳ truyền nhiễm.

Nguyên nhân của những vụ bộc phát bệnh viêm gan siêu vi loại A được báo cáo là do:

- lây lan từ người này sang người khác, kể cả trường hợp đàn ông giao hợp với đàn ông
- uống nước bị dính nước cống
- ăn thực phẩm đã bị dính nước cống chẳng hạn như sò ốc
- ăn thực phẩm có siêu vi khuẩn truyền từ người chế biến thực phẩm đang trong thời kỳ truyền nhiễm.

Bệnh viêm gan siêu vi loại A vẫn là mối quan ngại đối với người đi nước ngoài, đặc biệt khi đi du lịch đến những nước đang phát triển, nơi thường hay có bệnh viêm gan siêu vi loại A.

Ai dễ có nguy cơ bị mắc bệnh này?

Người chưa bị bệnh viêm gan siêu vi loại A và người chưa được chủng ngừa bệnh này dễ có nguy cơ bị mắc bệnh.

Cách ngừa bệnh?

Tiêm chủng

Nay đã có thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan siêu vi loại A an toàn và hiệu nghiệm. Thuốc chủng có thể phải mất đến hai tuần lễ mới bắt đầu có công hiệu ngừa bệnh.

Những nhóm người dễ có nguy cơ bị mắc bệnh viêm gan siêu vi loại A dưới đây nên được chủng ngừa:

- người đi du lịch đến những nước đang phát triển, nơi thường hay có bệnh viêm gan siêu vi loại A (đa số các nước đang phát triển)
- người thường xuyên đến viếng những cộng đồng thổ dân ở vùng nông thôn và hẻo lánh
- phái nam có quan hệ đồng tính luyến ái
- nhân viên nhà trẻ và chương trình trước tuổi đến trường
- người bị thiếu năng trí tuệ và người chăm sóc cho họ
- một số nhân viên y tế làm việc tại hay với những cộng đồng thổ dân
- công nhân cống rãnh
- thợ sửa ống nước
- người chích ma túy
- bệnh nhân bị bệnh gan mạn tính
- người bị chứng hay chảy máu có thể được truyền huyết thanh đậm đặc

Có thể làm những gì khác nữa để tránh bị bệnh viêm gan siêu vi loại A?

Mọi người nên luôn luôn rửa tay kỹ bằng xà bông và nước chảy từ vòi trong ít nhất 10 giây và lau khô bằng khăn sạch:

- sau khi tiêu/tiểu
- trước khi ăn
- trước khi sửa soạn thức ăn hay thức uống
- sau khi đụng chạm với những thứ như tã và bao cao su.

Có thể làm những gì để tránh lây lan bệnh cho người khác?

Nếu bị bệnh viêm gan siêu vi loại A, ngoài việc rửa tay kỹ, trong thời kỳ truyền nhiễm quý vị còn phải tránh những hoạt động sau đây (tức là cho đến ít nhất một tuần lễ sau khi bị hoàng đản):

- KHÔNG làm thức ăn hay thức uống cho người khác
- KHÔNG sử dụng chung đồ dùng để ăn uống với người khác
- KHÔNG sử dụng chung ra trải giường và khăn với người khác
- kiêng giao hợp
- rửa đồ dùng để ăn bằng nước xà bông và giặt ra trải giường và khăn bằng máy giặt.

Những người bị bệnh viêm gan siêu vi loại A thuộc diện dưới đây không nên đi làm và đi học trong thời kỳ truyền nhiễm:

- người chế biến thức ăn hay thức uống
- người làm những công việc cần phải tiếp cận trực tiếp với người khác, chẳng hạn như nhân viên giữ trẻ và nhân viên y tế
- nhân viên, trẻ em và thiếu niên không nên đi nhà trẻ hay trường học trong thời kỳ truyền nhiễm.
- tất cả bệnh nhân đều nên hỏi ý kiến bác sĩ trước khi đi làm hoặc đi học lại.

Bệnh được chẩn đoán bằng cách nào?

Việc chẩn bệnh dựa trên những triệu chứng bệnh của bệnh nhân và xác định bằng kết quả thử máu cho thấy có kháng thể IgM đối với bệnh viêm gan siêu vi loại A.

Bệnh được điều trị như thế nào?

Hiện nay không có cách điều trị riêng biệt dành cho Bệnh viêm gan siêu vi loại A. Người ở chung nhà và người phối ngẫu có quan hệ tình dục với người bệnh đang trong thời kỳ truyền nhiễm thông thường cần phải chích/tiêm immunoglobulin (globullin miễn dịch). Chất này có thể ngừa hoặc giảm bệnh nếu được chủng ngừa trong vòng hai tuần lễ sau khi tiếp cận với người bệnh đang trong thời kỳ truyền nhiễm.

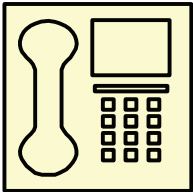
Hệ thống y tế công cộng đối phó với bệnh này như thế nào?

- Bác sĩ, bệnh viện và phòng thí nghiệm phải kín đáo trình báo những trường hợp bệnh viêm gan siêu vi loại A với Ban Y Tế Công Cộng địa phương.
- Nhân viên Ban Y Tế Công Cộng sẽ hợp tác với bác sĩ liên hệ, bệnh nhân hoặc gia đình bệnh nhân để xác định những người thân cận để có nguy cơ bị mắc bệnh này và dàn xếp để những người này có được các thông tin về bệnh viêm gan siêu vi loại A. Nhân viên Ban Y Tế Công Cộng sẽ thực hiện

những hướng dẫn về việc quản lý những trường hợp bệnh viêm gan siêu vi loại A ở những người sử dụng hay làm việc tại nhà trẻ và ở những người chế biến thực phẩm để bán.

Nhân viên Ban Y Tế Công Cộng cũng điều tra những vụ bộc phát bệnh viêm gan siêu vi loại A để xác định nguyên nhân gây ra vụ bộc phát bệnh, kiểm chế vấn đề lây lan và ngăn ngừa bệnh.

Muốn biết thêm thông tin - Ban Y Tế Công Cộng Tiểu Bang NSW

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au